

Pedagogisk överlämning med ungdomens behov i centrum

Ett samverkansprojekt mellan
Statens institutionsstyrelse (SiS) och
Malmö stad

KONTAKT

Annelie Larsson

Förvaltningsdirektör

SOCIALA RESURSFÖRVALTNINGEN

Baltzarsgatan 4, 205 80 Malmö

Telefon 040-349305

Mobiltelefon 0705-253927

E-post annelie.larsson@malmose.se

Annette Lawesson

Rektor

BELLEVUE GYMNASIUM

Stadiongatan 67, 217 62 Malmö

Telefon 040-343036

Mobiltelefon 0709-723036

E-post annette.lawesson@malmose.se

Marcus Eriksson

Regional skolledare

SÖDRA REGIONEN SiS

Box 972, 220 09 Lund

Telefon 046-31 19 75

Mobiltelefon 070 216 72 32

E-post marcus.eriksson@stat-inst.se

FÖRFATTARE

David Andersson

Projektledare/Coach

Susanna Edvardsen

Projektledare/Coach

Rapporten kan hämtas på
malmo.se/sisochskolan och
stat-inst.se

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Bakgrund och syfte	5
Om rapporten	7
Särskilda ungdomshem	9
Etik och sekretess	12
Projektets genomförande	14
Förberedelsefas	14
Genomförandefas	15
Slutfas	16
Resultat	17
Samverkan	17
Styrning	17
Struktur	18
Samsyn	18
Övergångshandling	18
Modellen	19
Modellen steg för steg	21
Slutsatser – diskussion	27
Övriga iakttagelser	28
Referenser	31
Bilaga	32

Bakgrund och syfte

År 2002 lades propositionen "Stärkt skydd för barn i utsatta situationer" fram. Detta ledde sedermera till att Regeringen gav Myndigheten för skolutveckling (MSU) i uppdrag att utveckla samverkan kring barn och unga. Det avsattes medel till olika samverkansprojekt och Malmö fick medel till fem projekt. Ett av dessa var "SiS och skolan i samverkan". En styrgrupp skapades med nyckelpersoner från berörda verksamheter.

Dessa var:

Annelie Larsson, Kirsebergs stadsdelschef, ordförande i styrgruppen.

Annette Lawesson, rektor Bellevuegymnasium, projektets arbetsledare.

Henrik Kahlmeter, barn- och ungdomschef, Fosie Stadsdelsförvaltning.

Katarina Lindeberg, institutionschef, Råby ungdomshem.

Björn Lidberg, chef för skolfrågor, Råby ungdomshem.

Nick Dovik, institutionschef, utredningshemmet i Hässleholm.

Kerstin Wramell Lundin, utvecklingssekreterare skolfrågor Stadskontoret, Malmö.

Ingrid Paulin Rosell, utvecklingssamordnare, Utbildningsförvaltningen Malmö stad.

David Andersson, Projektledare/coach.

Susanna Edvardsen, Projektledare/coach.

I MVG – projektet (motverka våld och gäng), hade man sett ett behov av att lyfta fram skolfrågan och utveckla formerna för samverkan kring ungdomars skolgång. Syftet med MVG - projektet var att skapa en vårdkedja för ungdomar i särskilt utsatta storstadsområden. En samordnare skulle fungera som en länk mellan alla aktörer och placera ungdomens behov i centrum. Skolan angavs dock ej i uppdraget, men en slutsats av projektet var att skolfrågan behövde en mer given plats. Det behövdes någon som kunde lyfta fram skolfrågan i vårdkedjan.

Syftet med projektet "SiS och skolan i samverkan" var att ge skolan en plats i vårdkedjan genom att utveckla formerna för den pedagogiska överlämningen från SiS (Statens institutionsstyrelse) skolverksamhet till skolorna i Malmö. Det bestämdes att ungdomarna skulle få ett stärkt stöd i form av ungdomscoacher. Två projektledare tillika coacher anställdes för att driva projektet.

Projektets syfte var också att utveckla formerna för samverkan mellan SiS skola och grund- och gymnasieskolan i Malmö stad, så att den kunskap och de erfarenheter SiS har ska bidra till att ungdomen får en så bra fortsatt skolgång som möjligt, med det stöd han eller hon behöver. Målgruppen för projektet var samtliga Malmöungdomar som var inskrivna och placerade på någon av institutionerna i SiS södra region. Projektet skulle utveckla strukturer och rutiner för den pedagogiska överlämningen som säkrar att ungdomens behov tillgodoses och möjliggör en lyckad skolgång. Målen var att:

- Ta fram en modell för den pedagogiska överlämningen.
- Möjliggöra för SiS att bidra med sin kunskap om ungdomens lärandebehov.

Om rapporten

Rapporten redovisar resultat av projektet "SiS och skolan i samverkan". Resultatet redovisas inte i siffror. Istället redovisas projektledarnas och styrgruppens erfarenheter och förslag ges på hur det fortsatta arbetet bör se ut. Detta sker i form av ett förslag på en modell för det pedagogiska överlämnandet. Då socialtjänsten har vårdansvaret för ungdomarna lyfter vi i rapporten fram socialtjänsten som en viktig resurs vid samverkan, men de ingår inte som en samverkanspartner enligt projektplanen.

I rapporten används begreppet ungdom i olika former. Vi åsyftar de ungdomar som har ingått i projektet eller omfattas av socialtjänstens olika insatser.

Inom skolan används vårdnadshavare i stället för föräldrar. Med vårdnad avses det juridiska ansvaret för ungdomens person. Den som har vårdnaden om en ungdom har en rätt och en skyldighet att bestämma i frågor som rör ungdomens personliga förhållanden. Den som har vårdnaden om en ungdom skall se till att ungdomens behov av omvårdnad, trygghet och en god fostran blir tillgodosedda. Ungdomens vårdnadshavare ansvarar också för att ungdomen får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter samt skall bevaka att ungdomen får tillfredsställande försörjning och utbildning (Tersmeden & Werner, 1995).

I rapporten används benämningen föräldrar istället för vårdnadshavare trots att det i vissa fall är andra än föräldrarna som har den juridiska vårdnaden. Där det krävs juridiska termer används begreppet vårdnadshavare, men i övrigt i rapporten används i stället begreppet förälder då vi vill lyfta att föräldrar kan vara en viktig resurs.

Margareta Cederberg, forskare vid Malmö Högskola, har följt projektet och bidragit med sina synpunkter. Modellen och blanketten "Övergångshandling" har granskats och godkänts av jurister från Stadskontoret, Malmö stad.

Särskilda ungdomshem

För att skydda ungdomar som inte får sina grundläggande behov tillgodosedda har samhället en skyldighet att ingripa. Socialnämnden har ansvaret att bedöma om en ungdom behöver omhändertas. Socialtjänstlagen (SoL) betonar att frivillighet och självbestämmande är grundläggande för socialtjänstens arbete. Ungdomar kan inte med hjälp av SoL tvingas att ta emot hjälp som de inte vill ha.

Då en ungdoms situation anses vara så allvarlig att undantag måste göras från frivillighetsprincipen omhändertas ungdomen enligt LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga). Socialnämnden kan med stöd av denna lag ansöka hos länsrätten om att en ungdom ska omhändertas för vård. Länsrätten kan bevilja vård antingen på grund av att en ungdom har ett destruktivt beteende, de så kallade beteendefallen, eller på grund av missförhållanden i ungdomens uppväxtmiljö, de så kallade miljöfallen (Ehlin, 2004). I de fall ungdomen behöver stå under särskild tillsyn finns särskilda ungdomshem enligt 12 § LVU. Ungdomar som bereds vård hos särskilda ungdomshem har vanligen en mycket problematisk bakgrund där olika frivilliga åtgärder har prövats för att bryta det destruktiva beteendet, utan positiva resultat. En placering på ett ungdomshem kan beskrivas som den sista åtgärden, när alla andra resurser är uttömda (Jenner, 2009).

En del ungdomar begår så allvarliga brott att frihetsberövande blir en nödvändig åtgärd. Men det anses inte rimligt att straffa ungdomar lika hårt som vuxna och därför ska unga lagöverträdare hellre dömas av den allmänna domstolen till sluten ungdomsvård. Hur man verkställer denna påföljd bestäms i LSU (Lagen om verkställighet av slutna ungdomsvård). Målet med påföljden är att hjälpa den unge att återanpassas i samhället och att samtidigt begränsa de skadliga effekterna av frihetsberövandet (Thunved, Clevesköld, Thunved, 2005).

Staten, via SiS ansvarar för 31 särskilda ungdomshem med totalt drygt 600 platser. SiS ska bereda plats till ungdomar som antingen med stöd av LVU eller LSU ska vistas på ett behandlingshem. I vissa fall ska även platser beredas till ungdomar som frivilligt kan tänka sig genomgå behandling på en SiS-institution. Detta sker med stöd av SoL (a.a.).

Myndighetens långsiktiga uppdrag är att bidra till att göra ungdomar bättre förberedda för ett liv utan kriminalitet och droger. Uppdraget är att med god etik och hög kvalitet ge vård och behandling. Vården ska vara kunskapsbaserad och bedrivs med hög rättssäkerhet. Ungdomar ska ges god omvårdnad och behandlingen ska utformas i samverkan med ungdomen och socialtjänsten (SiS verksamhetsplan, 2009).

De särskilda ungdomshemmen har differentierade uppdrag. Vissa tar endast emot pojkar alternativt flickor och andra specialiserar sig på missbruksproblematik. En fjärdedel av platserna används för utredning och akuta insatser, resten är behandlingsplatser.

På utredningsavdelningarna gör man utredningar och rekommenderar vilka behandlingsinsatser som bör genomföras. Utredningarna inkluderar en psykologisk, psykiatrisk, social och pedagogisk utredning samt en medicinsk bedömning. Den pedagogiska utredningen syftar i huvudsak till att kartlägga ungdomens skolbakgrund, färdighetsutveckling och kunskapsnivå. Utredningen ska motivera till fortsatt skolgång och ge förslag på pedagogiska program (Jenner, 2009).

Enligt ADAD intervjuer¹ har många av de ungdomar som skrivs in på de särskilda ungdomshemmen en eller flera ohälsfaktorer där bland annat:

- 50% av flickorna har utsatts för fysisk misshandel
- 15% av flickorna har utsatts för sexuella övergrepp av någon som de stått i beroende ställning till.
- 28% av pojkarna har utsatts för fysiskt våld och 25% för psykiskt våld.
- 37% har vårdats i öppenvård och 14% i slutenvård för psykiska problem (större andel flickor).
- Drygt 20% har besvärats av våldsamt beteende.
- En stor andel av ungdomarna har begått brott, ofta snatteri eller misshandel.
- De flesta av ungdomarna har omfattande erfarenhet av både alkohol och droger sedan de tidiga tonåren.

Ungdomarna har ofta en stark önskan om att få hjälp med framförallt sin skolsituation, sin psykiska hälsa och familjerelationer (ADAD, 2008).

Utöver denna samlade bild finns svårigheter kopplade till skolsituationen. Av sammanfattningen framgår det att:

- 23% har gått om minst en årskurs.
- drygt 50% har fått specialundervisning.
- 45% har någon gång blivit avstängda från undervisningen.

(ADAD, 2008).

I en undersökning om pojkar som varit placerade pga. beteendeproblem gjord av Vinnerljung, Sallnäs & Westermark (2001) framkom att det är svårt att bryta etablerade problembeteenden.

	Normal pojkar	Placerade pojkar
Döda vid 25 år	0,5%	5,5%
Sjukhusvård 20–24 år pga suicidförsök, psyk, alk/nark	1%	30%
Fängelse el rättspsyk 20–24 år	3%	44%
Skyddstillsyn el mer 20–24 år	4%	58%
Lagförd 20–24 år	16%	75%
Tonårspappa	<1%	8%
>25% socialbidrag vid 25 år	3%	27%
Socialbidrag vid 25 år	6%	53%
Max grundskola vid 25 år	10%	67%

1. ADAD = Adolescent Drug Abuse Diagnosis, utvärderings- och dokumentationssystem som används på SiS särskilda ungdomshem. Ungdomarna intervjuas om sina problem och vad de vill ha hjälp med.

Av detta framgår att institutionsplacerade ungdomar är en mycket utsatt grupp i samhället. Utbildning kan vara en bidragande faktor till positiv utveckling.

Att man trivs och har en god anknytning till skolan motverkar destruktivt beteende. Skolan fungerar som en skyddsfaktor för att ungdomar inte ska hamna i kriminalitet och droger. Skyddsfaktorer som skolan kan bidra med kan vara; att accepteras villkorslöst av andra, att ha kamrater och nätverk, att ha en tro på framtiden, att man har en social känslomässig förmåga, att man känner att man har makt över sitt liv, att man blir sedd och att det finns en tydlig struktur.

Skolan kan även upptäcka ungdomar i riskzon och kan vid behov tidigt signalera till socialtjänst, sjukvård eller polis. För ungdomar som har föräldrar som brister i omvårdnaden tex på grund av missbruk eller psykisk sjukdom kan skolan bidra rent praktiskt med skolmat, sjukvård och fysisk aktivitet (Lundgren & Persson, 2003).

Ungdomar som vårdas inom SiS har enligt skollagen rätt till utbildning och institutionen ska erbjuda grund- och gymnasieskola. SiS skola ska följa grundskoleförordningen så långt som möjligt. Ungdomarna ska erbjudas en likvärdig skola och en komplett skoldag oavsett vilken institution som vårdar ungdomen. SiS är inte en del av det offentliga skolväsendet utan tillhör s.k. *särskilda utbildningsformer*². SiS kan, trots skolplikten, göra en individuell bedömning av hur skolan ska utformas (SiS Råd & Riktlinjer, 2008). Lärartätheten är stor och undervisningsgrupperna är oftast mycket små. Undervisningen kan både vara traditionell ämnesundervisning och mer praktiskt orienterade projektstudier där eleverna arbetar i grupp (Jenner, 2009). För att kvalitetssäkra verksamheten genomförde Skolverket 2008 en inspektion av SiS skolor. Inspektionerna resulterade i att en extern utredare genomlyste skolverksamheten och föreslog förbättringar. Den utredningen ledde sedan till att regionala skolledartjänster och ett centralt skolråd inrättades under 2009 (SiS Råd & Riktlinjer, 2008).

2. Se skollagen.

Etik och sekretess

I arbetet med att ta fram en fungerande överlämningsrutin mellan SiS skola och den mottagande skolan är det viktigt att beakta vissa etiska principer som legat till grund för hur modellen utformats.

Föräldrarna är en viktig resurs och modellen har utarbetats för att öka deras deltagande i varje steg av processen. Vikten av föräldrars deltagande och engagemang understöds även av den forskare som följt projektet. Ungdomar som har föräldrar som är engagerade i sitt barns skolgång har i regel högre betyg, högre närvaro och hamnar i färre konflikter (Chen & Gregory, 2010). I läroplanen står att "... alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare..." (Lpo 94). Samspelet mellan föräldrar och skola är viktigt för ungdomars trygghet och utveckling. Föräldrarna bör ses som en resurs då ett bra samspel underlättar skolans arbete (Läraryrket, 1995).

En del föräldrar kan på grund av missbruk och/eller psykisk sjukdom ha svårt att klara kraven på delaktighet i sitt barns skolgång. Även om föräldern påstår att han eller hon inte orkar ta mer ansvar är det viktigt att föräldrarna får stöd i att engagera sig. Föräldrarna har möjlighet att påverka sina barn mer än skolpersonal och de skapar förutsättningar för att ungdomarna ska klara skolan. Föräldrarnas delaktighet är den främsta skyddsfaktorn (Wastesson, 2008).

En annan viktig grundtanke är att alltid sätta ungdomens behov i centrum. Det är ungdomens liv som behandlas och därför bör dennes behov, vilja och förutsättningar alltid vara det centrala. Modellen ska öka ungdomens insikt om sin egen dokumentation och planering och ska möjliggöra för dem att ta befäl över sin egen situation. När ungdomen kan ta ansvar för sig själv och ta tillvara på sina möjligheter blir han/hon mer motiverad att få ett mer meningsfullt och självförverkligat liv (Revstedt, 2002).

När det går så långt att en placering och tvångsvård blir aktuell kan det i vissa sammanhang vara svårt att ge vård och motivera någon som inte vill ha den typen av insats. Motivation att förändras måste komma inifrån och kan inte tvingas på någon. Därför är det viktigt att börja i rätt ände och se till att viljan att förändras finns innan verktygen för förändring tillhandahålls. Detta kan också översättas till skolans värld. Det går inte heller att tvinga någon att vara motiverad till att gå i skolan. Däremot kan ett sätt att öka motivationen vara att ställa krav på aktivt deltagande. Genom att ställa krav får ungdomen pröva nya konstruktiva beteenden och kan då få bekräftelse på att de faktiskt klarar av saker som de inte trodde var möjliga. När ungdomen stimuleras att delta i sin planering kan även eventuell passivitet brytas (a.a.). I överlämningsmodellen som presenteras senare finns moment där krav ställs på ungdomens deltagande i förhoppning att stärka ungdomen. I de fall då dessa krav är orimliga finns det stödpersoner som kan bistå ungdomen.

Delar av överlämningsmaterialet kan bestå av sekretessbelagda uppgifter och därför krävs ett skriftligt medgivande från vårdnadshavare för att skolan ska få ta del av informationen. Samtycke ska inte lämnas per automatik utan det måste alltid göras en grundlig genomgång av materialet, där ungdomen och föräldrarna/vårdnadshavare har möjlighet att tycka till, innan det skickas vidare. Modellen tydliggör att personalen på SiS institutionerna har ett ansvar, att väl informera om varför skolan behöver informationen och vad det innebär att sekretessen hävts. Det måste framgå tydligt att det är valfritt att delge information.

Projektets genomförande

Det huvudsakliga uppdraget i projektet har varit att ta fram en modell för det pedagogiska överlämnandet från SiS till skolor i Malmö. Arbetet bestod av tre faser:

- Förberedelsefas
- Genomförandefas
- Slutfas

Förberedelsefas

Arbetet inleddes med att tolka den projektplan som låg till grund för projektet. I denna fanns en stomme för vad som skulle ingå i en överlämningsrutin där fokus lagts på att föra samman pedagoger från SiS med pedagoger från den mottagande skolan.

Efter att en första modell tagits fram utifrån projektplanens grundtankar påbörjades ett informationsarbete. Vi började med att inhämta information om skolan, socialtjänsten och SiS.

Vi har under hela projekttiden haft kontinuerliga möten med projektets arbetsledare Annette Lawesson, rektor på Bellevue gymnasium och representant för skolan. Vid dessa möten klargjordes frågor om skolans rutiner och hur man arbetat med mottagandet tidigare.

För att få en bild av SiS institutionernas skolverksamhet och för att informera om projektet besökte vi alla SiS institutionerna i södra regionen. Vi träffade pedagoger tillsammans med den pedagogiska ledaren vid respektive institution och utbytte tankar och idéer om hur det pedagogiska överlämnandet sett ut och hur en framtida modell skulle kunna utarbetas. Utöver det träffade vi också alla institutionscheferna på SiS regionkontor i Lund.

Socialtjänsten har vårdansvaret vid LVU och är en viktig länk i vårdkedjan. Vi träffade därför enhetscheferna inom socialtjänstens IoF (Individ och Familj) i Malmö stad för att försäkra oss om att informationen skulle nå ut till alla stadsdelarna. Vi träffade även socialsekreterarna för att presentera oss och projektet och för att få en direkt kommunikation med dem som arbetar närmast ungdomarna inom socialtjänsten. Vi valde att prioritera stadsdelar som hade flest ungdomar placerade inom SiS. Övriga stadsdelar kontaktades i de fall vi fick kontakt med ungdomar tillhörande de olika stadsdelarna.

Till en början hade vi svårt att veta hur vi skulle komma i kontakt med ungdomar som befann sig på en institution, då det är sekretessbelagda uppgifter. För att överhuvudtaget kunna påbörja arbetet behövde vi veta att det fanns en ungdom som var på väg hem till Malmö. Först lades ansvaret på socialtjänsten att kontakta projektledarna eftersom den

har vårdansvaret. Då socialtjänsten inte var en nämnd samverkanspartner i projektplanen utvecklades detta sedermera till att SiS i samråd med socialtjänsten kontaktade skolan när planeringen för överlämningen påbörjades.

Utöver det praktiska informationsinsamlandet hos de olika aktörerna ville vi också sätta oss in i forskningen och ta reda på vilken litteratur som fanns om pedagogiska överlämnanden. Vi insåg snart att det inte finns mycket forskning kring detta. En slutsats är därför att det behövs mer forskning inom området som kan stötta i framtagandet av överlämnanderutiner i framtiden.

Genomförandefas

Det vi kallar genomförandefas har egentligen pågått under hela projekttiden då vi aktivt jobbat med coaching och överlämningsrutinen sedan dag ett. Allt eftersom vi fick kontakt med fler ungdomar såg vi att projektplanens modell hade brister som gjorde att ungdomen och föräldrar inte fick önskvärd delaktighet och rätt att äga ärendet.

Det var praktiskt svårt att genomföra det så viktiga mötet mellan pedagoger från institution och pedagoger från hemskolan. I och med dessa svårigheter arbetade vi fram en ny modell som gav struktur åt överlämningen från SiS och mottagandet på skolan. Den nya modellen möjliggjorde för ungdomen och föräldrarna att vara informerade i varje steg i överlämningen och att vara mer delaktiga.

För att säkra att den dokumentation som överförts från SiS var relevant och användbar arbetade vi med att matcha vad det är skolan behöver veta om ungdomens skolgång med den dokumentation som görs på SiS. Vi sammanförde en pedagogisk ledare från en SiS institution, SiS regionala skolledare samt en representant från skolan i Malmö i ett discussionsforum. Den diskussionen ledde till att vi kunde arbeta fram en övergångshandling (se bilaga) som underlättar för pedagogen på institutionen att samla in relevant skoldokumentation. Dokumentationen som följer med tillsammans med övergångshandlingen ska underlätta för skolan att skapa en adekvat pedagogisk miljö där elevens behov tillgodoses. Dokumentet övergångshandling och modellen för överlämnande kommer att diskuteras under rubriken resultat.

Coachuppdraget var en stor del av projektet och mycket fokus lades på detta i den här fasen. Coachens uppgift var att stötta ungdomen i kontakten med skolan och andra aktörer. Uppgiften var också att hitta andra ingångar till positiv utveckling för ungdomarna. Det kunde vara att hitta lämpliga forum att delta i utanför skolan.

För de ungdomar som inte var intresserade av skola hjälpte vi till att hitta praktikplatser. Detta ledde också till att vi påbörjade ett samarbete med Praktikenheten som tillhandahåller praktikplatser till gymnasieskolorna i Malmö. Samarbetet gick ut på att tillsammans med ackvisitörer på praktikenheten ta fram praktikplatser där det fanns handledare som ville hjälpa utsatta ungdomar. Viktigt var också att handledarna var beredda att lägga extra tid för att stötta projektets ungdomar.

Redan tidigt såg vi att ungdomar som kom hem från en SiS placering utan att det fanns en färdig planering med sysselsättning ofta föll tillbaka i destruktiva beteenden. Eftersom sommaren inte innehåller skola såg vi en fara i att inte tillhandahålla någon sysselsättning för de ungdomar som var hemma sedan tidigare och för de som skulle komma hem helt

utan strukturerad sysselsättning. Vi beslutade att med hjälp av Praktikenheten och Ung i Sommar hjälpa ungdomar inom projektet att hitta praktikjobb under sommaren. Genom Ung i sommar erbjuder Malmö stad Malmös ungdomar i åldern 16-19 år möjlighet till betald praktik under fyra sommarveckor.

Slutfas

I projektplanen anges att projektets arbetsformer och de metoder för samverkan som utvecklas ska implementeras i respektive organisations ordinarie verksamhet när projektet avslutas.

Slutfasen är därför framförallt en implementeringsfas, där SiS institutionerna och skolan i Malmö ska arbeta för att tillämpa de rutiner som skapats under projektets gång. Modellen ska prövas för att se om den fungerar i praktiken.

Implementeringsfasen fortsätter efter projektets slut. Då blir det respektive verksamhets ansvar att se till att de rutiner och strukturer som skapats efterföljs. För att underlätta implementeringen ska en handbok tryckas och spridas. Handboken kommer att innehålla modellen, övergångshandlingen och information om hur dessa ska användas.

Resultat

Idén med projektet var att utveckla strukturer och rutiner för den pedagogiska överlämningen som säkrade att ungdomens behov tillgodosågs och möjliggjorde en lyckad skolgång. Målen var att:

- Möjliggöra för SiS att bidra med sin kunskap om ungdomens lärandebehov.
- Ta fram en modell för den pedagogiska överlämningen.

Samverkan

En förutsättning för att nå målen är att samverkan sker mellan myndigheter. Samverkan är ett vitt begrepp. Den definition vi använder oss av är hämtad från boken "Strategi för samverkan – kring barn som far illa eller riskerar att fara illa" (Josefsson, 2007) "... någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt har att genomföra" (s 32).

Vi menar att resultatet av samverkan till stor del beror på de människor som samverkar, att man inom verksamheten är öppen för förändringar och nytänkande. Boken "Strategi för samverkan" (Josefsson, 2007) tar upp vilka förutsättningarna för samverkan är. Författarna menar att olikheterna i de olika verksamheterna kan vara ett hinder men om man tydliggör olikheterna och har strategier för att hantera dem så blir olikheterna en tillgång. De lyfter tre punkter som är förutsättningar för att hantera olikheterna och få en fungerande samverkan:

- styrning
- struktur
- samsyn

Styrning

Engagemang och tydlig styrning på ledningsnivå är en förutsättning för lyckad samverkan. Ledningen måste legitimera samverkan på alla nivåer inom sin organisation. Det är viktigt att alla samverkanspartners arbetar mot ett gemensamt mål för att inte verksamheterna ska styras åt olika håll (Josefsson, 2007).

I projektet har vi upplevt en tydlig styrning på ledningsnivå både inom de institutioner vi har samverkat med och inom skolan. När vi har besökt institutionerna har vi blivit väl mottagna och viljan att förändra och förbättra har funnits. Ledningen har bistått med den personal vi velat träffa och viss information om projektet hade redan spridits till pedagogerna.

Då vi har varit placerade på skolan, specifikt Bellevue gymnasium, med skolans rektor som arbetsledare har samverkan inom skolverksamheten varit lättillgänglig. Rektor har genom vår närvaro legitimerat samverkan och därigenom visat engagemang och vilja att förbättra samverkan.

Styrgruppen har bestått av representanter från de olika verksamheterna och vi har därför haft en ständig diskussion kring gemensamma mål och hur man ska få en fungerande samverkan i alla led i organisationerna. När styrgruppen förstärktes med den nytillsatte regionala skolledaren för SiS skolverksamhet ökade möjligheterna att styra samverkan. Den regionala skolledaren ska verka inom SiS södra region för att öka kvaliteten på skolverksamheten och få en mer strukturerad och likvärdig skolverksamhet inom SiS.

Struktur

En lyckad samverkan fordrar struktur och tydlighet när det gäller mål, målgrupp, yrkesroller och arbetsfördelning och samverkansrutiner (a.a.). En anledning till att projektet startades var att man saknade dessa tydliga strukturer i den pedagogiska överlämningen från SiS till skola. Uppdraget har varit att tydliggöra vad som ska göras, vem som ska ansvara och hur överlämningen ska gå till. Genom att ta fram en modell där varje steg i processen tydliggjorts har en struktur för samverkan skapats. Med en tydlig struktur för överlämningen har förutsättningar skapats för ett av projektets mål, att möjliggöra för SiS att bidra med sin kunskap om ungdomens lärandebehov.

Samsyn

Samsyn handlar om att använda gemensamma begrepp och att det finns en gemensam bild över vad som behöver göras. Verksamheternas skillnader är en tillgång snarare än ett hinder. Det måste finnas en tillit till att respektive verksamhet utför sin professionella uppgift (Josefsson, 2007).

Genom att föra samman SiS och skolan i diskussioner kring gemensamma frågeställningar har det skapats förutsättningar för en samsyn, gemensam förståelse för uppgiften och ökad förståelse för varandras verksamheter. När SiS får en insyn i vilka dokument skolan efterfrågar ökar deras möjlighet att bidra med relevant information om ungdomarnas skolgång och lärandebehov.

Övergångshandling

För att skolan ska kunna göra en så bra planering som möjligt för elever som varit institutionsplacerade krävs det att dokumentationen som finns kring ungdomen förs över till den mottagande skolan. Ett steg i modellen har varit just informationsöverlämning. Vi märkte att det var svårt för institutionerna att veta vad skolan efterfrågade för information. För att underlätta för institutionerna och för att säkerställa att skolan fick rätt information utformades ett dokument som ska följa med vid en pedagogisk överlämning. Dokumentet kallas för "Övergångshandling".

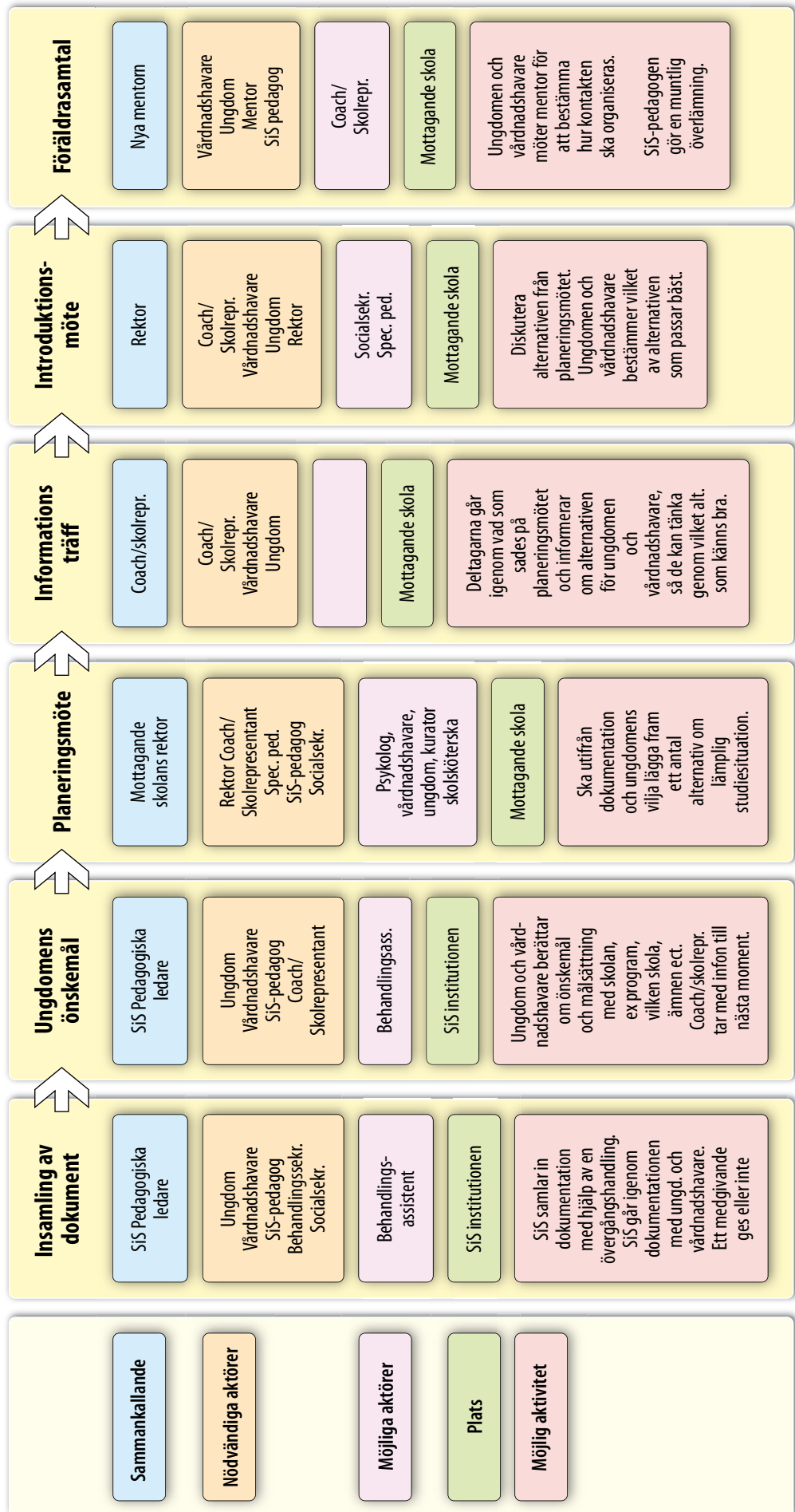
Dokumentet ska även efter projektets slut ingå i SiS ordinarie överlämningsrutin och underlätta både för institutionerna och för mottagande skola. Det har påtalats att man även saknar information från hemskolan till institutionerna. Förhoppningen är att institutionerna även kan använda sig av detta dokument vid inskrivning.

Modellen

Att strukturera upp överlämnandet och skapa en modell visade sig vara en komplex uppgift. Utöver en tydlig struktur fanns också ett behov av flexibilitet.

Ett beslut, som en ungdoms datum för hemkomst, kan av olika anledningar plötsligt ändras. Detta kan innebära att man måste ändra eller skynda på planeringen. Kravet på flexibilitet kan slå sönder strukturen. En förutsättning för att den framtagna modellen ska kunna tillgodose behovet av flexibilitet är att det finns tillräckligt med tid att planera och genomföra den. En del av ansvaret ligger på socialsekreteraren att meddela skolan så fort beslutet om datum för hemkomst finns. För att underlätta kan förberedelser för ungdomens utskrivning påbörjas redan vid inskrivning i samband med att planeringen för ungdomens vård inom SiS görs. Ofta finns det en planering för vidare vårdinsatser färdig vid hemkomsten och det är viktigt att skolan får en given plats i den planeringen. Nedan ges en översikt av modellen och en mer detaljerad beskrivning av varje steg i processen. Layouten är inspirerad av VIS-projektets presentation av VIS-modellen.³

3. Se "För alla elevers rätt till lärande och utveckling" sid 51–56.

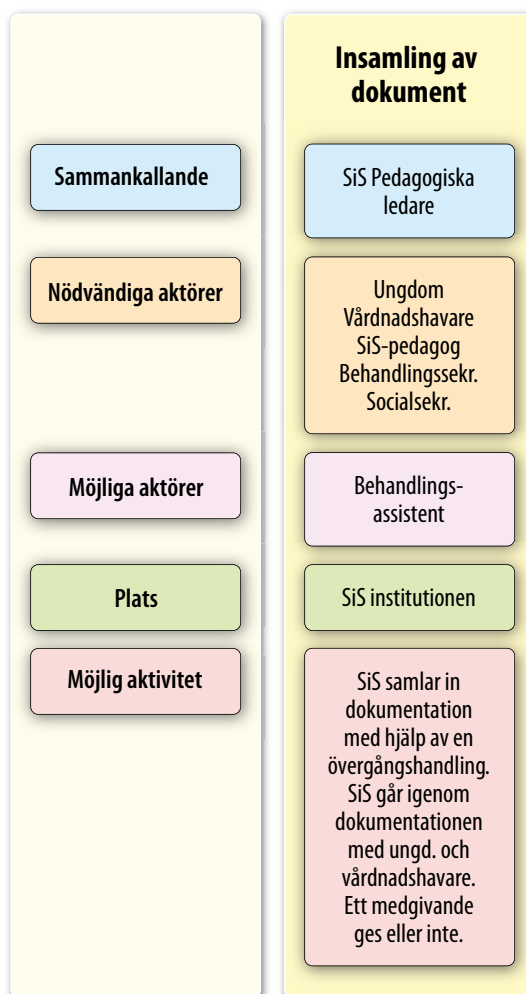
Modellen steg för steg

När socialsekreteraren i samråd med SiS institutionen börjar planera för att avsluta placeringen samlar pedagogerna på SiS ihop den dokumentation som rör skolan. Detta sker med stöd av dokumentet övergångshandling. Pedagogerna på SiS kontaktar också den mottagande skolan för att meddela att dokumenten skickas och att en ungdom behöver planering för vidare skolgång.

SiS pedagogiska ledare kallar sedan ungdomen, ungdomens vårdnadshavare/föräldrar och socialsekreterare till ett möte på SiS institutionen. Syftet med mötet är att noga gå igenom vad dokumentationen som kan komma att överlämnas innehåller och har för implikationer för ungdomens skolgång.

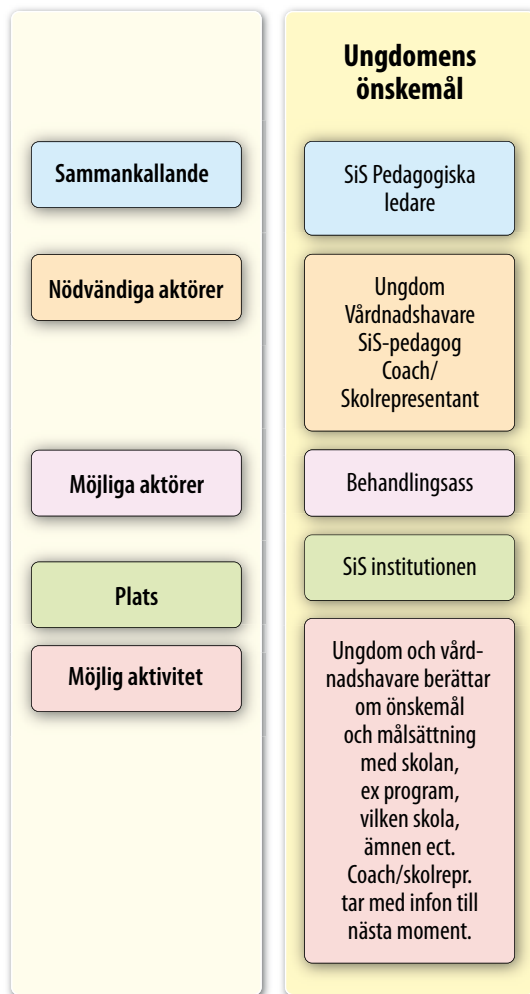
Ju mer information ungdomen och ungdomens vårdnadshavare/föräldrar får kring överlämningsdokumentationen desto mer tillförsäkras ett informerat samtycke. Vilken dokumentation som ska lämnas över beslutas av ungdomen och ungdomens vårdnadshavare/föräldrar.

När man beslutat vilka dokument som ska skickas till mottagande skola skriver ungdomen och vårdnadshavarna på ett medgivande som finns i övergångshandlingen. Övergångshandlingen och alla bilagor skickas till den mottagande skolans rektor.

Essens

En saknad rutin för överlämning av dokument skapas med hjälp av en övergångshandling. Genom att strukturera överlämningen så kvalitetssäkras institutionen ungdomens fortsatta lärande. Ungdom och vårdnadshavare/föräldrar får ingående ta del av dokumentationen och får en tydligare bild av ungdomens situation och blir mer delaktiga i processen. Det skapas ett informerat samtycke till medgivandet som är en förutsättning för att få ta del av sekretessbelagda uppgifter.

Ungdomen berättar om sina önskemål och sin målsättning med skolan.

Vårdnadshavare/föräldrar får delge sina önskemål och vad de tror är viktigt att beakta kring skolplaneringen.

För att minska antalet mötestillfällen och skynda på processen bör detta möte ske i direkt anslutning till förra mötet.

I stället för behandlingssekreterare och socialsekreterare, som var med i förra steget, är en coach/representant från mottagande skola med. Tanken med mötet är att coachen tar med sig informationen om ungdomens önskemål och målsättning till nästa steg i processen.

Essens

Coachen har ett viktigt uppdrag i att förmedla ungdomens och vårdnadshavarnas/föräldrarnas viljor. Chansen att få ta del av vad ungdomen verkligen vill ökar med tryggheten av vårdnadshavares/föräldrars närvaro och att det är få deltagare. Föräldrarollen stärks genom mer delaktighet i planeringen.

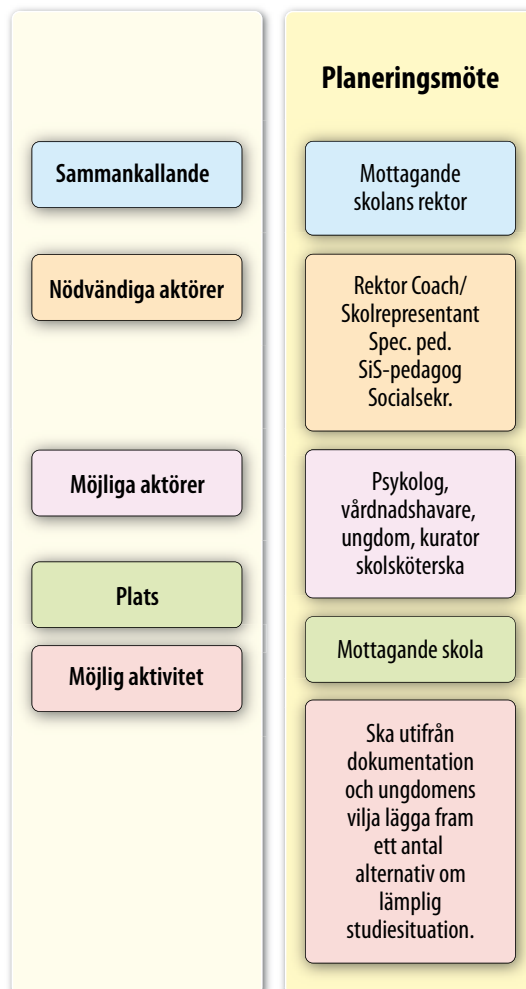
När skolan tagit emot övergångshandlingen tillsammans med bilagorna kallar rektor till ett planeringsmöte.

Vilka som blir kallade till mötet beror på vilken dokumentation som skickas, t ex om det skickas en psykologisk utredning så får psykologen ta del av informationen och återge väsentliga delar till de övriga på planeringsmötet.

På mötet ska man ha en diskussion kring ungdomens önskemål och det som står i dokumenten. Coachen som har träffat ungdomen berättar om vilka önskemålen är.

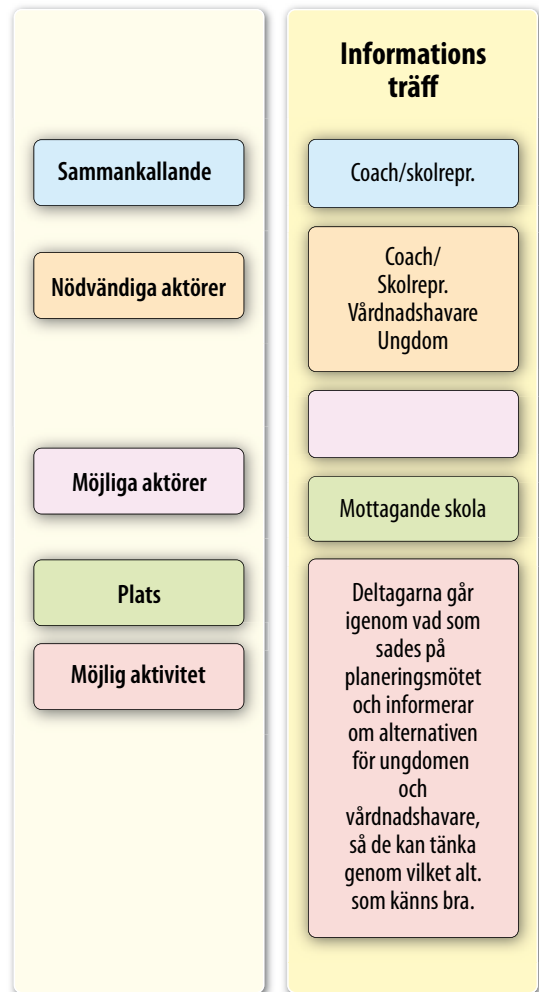
Syftet med planeringsmötet är att de olika professionerna får bidra med sin kunskap om vad man ska ta hänsyn till. SiS pedagogen finns med och delger sin kunskap. Målet är att man ska få en heltäckande planering och att alla synvinklar ska beaktas.

Innan mötet avslutas ska man ha kommit överens om några alternativa planeringar som alla rymmer ungdomens behov och önskemål.

Essens

Dokumenterna matchas efter profession och återges sedan till övriga i gruppen med förslag utifrån professioners infallsvinklar. Med ett planeringsmöte med professionella minimeras risken att prata över huvudet på ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar. Coachen bidrar med ungdomens önskemål. Det blir en planering där alla fackmän bidrar med sin kunskap för att göra den så heltäckande och genomtänkt som möjligt

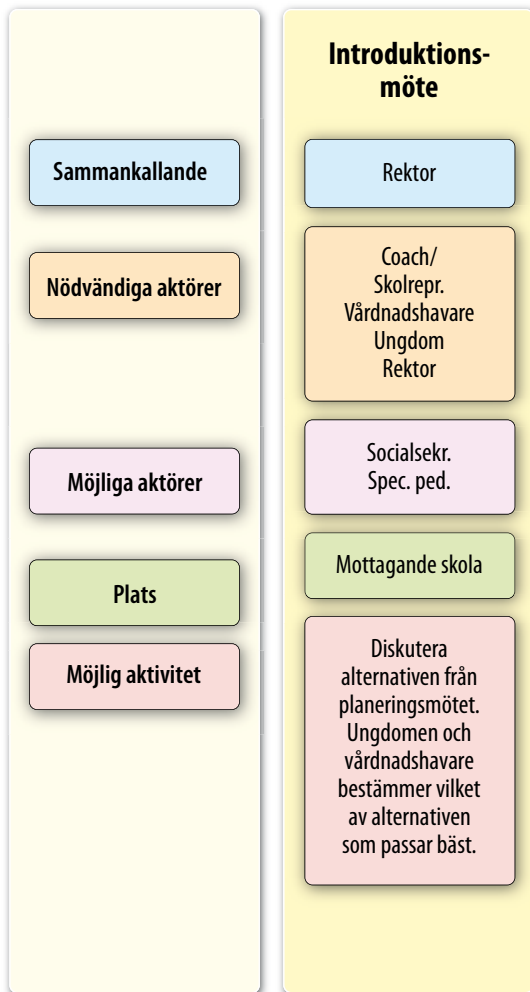
Coachen träffar ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar för att berätta om de olika planeringarna som lagts fram på planeringsmötet.

Ungdomen får information om vad som sades på mötet och hur man tänkt när man lagt fram de olika planeringarna.

Syftet med mötet är att förbereda ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar inför att ta ett beslut på Intromötet om vilken planering som ska följas.

Essens

Ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar får en tydlig genomgång om vad som sades på planeringsmötet och vilka alternativ som finns. Beslutet pressas inte fram under ett möte utan de kan tänka på alternativen några dagar innan beslut tas på intromötet.

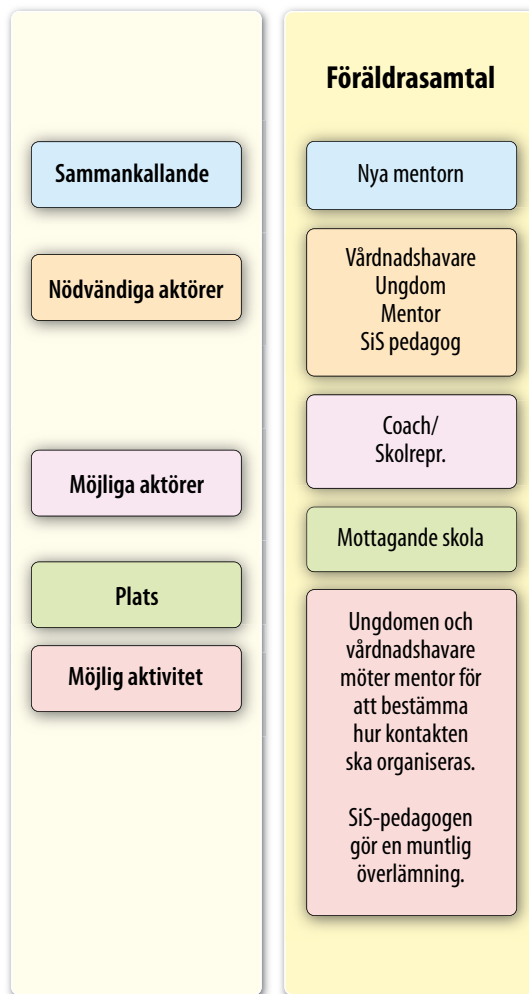

Rektor träffar ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar i ett möte där vårdnadshavare/föräldrar och ungdomen kan lyfta eventuella frågor som rör skolplaneringen.

Syftet med mötet är att ungdomen och vårdnadshavare/föräldrar beslutar vilken av planeringarna som ska följas.

Essens

Vårdnadshavare/föräldrar och ungdomen äger beslutet. Ungdomen får makt att bestämma över sin egen skolsituation. Med färre deltagare vid mötet får vårdnadshavare/föräldrar och ungdomen ta mer plats och blir därför mer delaktiga.

Ungdom och vårdnadshavare/föräldrar träffar mentorn för att tillsammans bestämma hur kontakten mellan skolan och hemmet ska se ut. Mentorn går igenom schema och rutiner.

På detta möte ska även pedagogerna från SiS delta för att göra en muntlig överlämning till den nya mentorn.

SiS pedagogerna ska sedan finnas tillgängliga för konsultation via telefon en tid framöver.

Essens

Går man igenom rutiner och regler tydligt från början så minimeras missförstånd och misslyckande. Vårdnadshavare/föräldrar blir delaktiga i hur skolan tänker. Det blir också ett samarbete mellan pedagogerna som arbetat med ungdomen. Vilket gör att det skapas bättre förutsättningar för en lyckad skolgång.

Slutsatser – diskussion

Modellen är utformad för att ge ungdomen och deras föräldrar insyn och bestämmanderätt över planeringen. Detta har gjort att modellen består av många steg, som hela tiden återkopplar till ungdomen och föräldrarna. Det är angeläget att sträva efter delaktighet även om modellens konstruktion kan upplevas som tidskrävande. Verksamheterna måste samverka för att få igång processen i tid. Redan vid inskrivningen, då planeringen läggs för tiden på institution, bör det även inkluderas en planering för hur utskrivningen ska se ut. Socialstyrelsen poängterar detta och menar att planeringen för vad som ska ske efter placeringen med fördel görs i ett tidigt skede och skrivs in i den så kallade vårdplanen (Socialstyrelsen, 2009). Då planeringen läggs i ett tidigt skede blir det inte för många möten på för kort tid och ungdomen behöver inte gå sysslös under pågående planering.

En viktig aspekt för att SiS ska kunna göra en bra skolplanering är att det görs en pedagogisk överlämning från hemkommunen till institutionen vid placeringen. Pedagoger inom SiS har uttalat att de har saknat en utförlig överlämning från hemskolan vid inskrivning och detta är också något som måste förbättras.

Som nämnts ovan under rubriken särskilda ungdomshem har en majoritet av ungdomar som varit placerade max fullgjort grundskola vid 25 års ålder. Vi har också nämnt att det inte funnits någon enhetlig överlämningsmodell från SiS till skolan. Vår förhoppning är att med en strukturerad överlämning med fungerande rutiner som är inarbetade och legitimerade av de inblandade verksamheterna ska det finnas bättre förutsättningar för en lyckad skolgång.

Att skolan så tidigt som möjligt blir kontaktad gällande en ungdom som ska hem från att ha varit på en institution är viktigt. Dels för att skolan ska kunna lägga en planering som är väl anpassad efter elevens behov och dels för att ett planeringsmöte ska kunna hållas i god tid innan ungdomen skrivs ut. När ungdomen kommer hem måste hela planeringen vara tydlig och strukturerad. Det ska inte finnas några frågetecken kring vilka insatser som finns och hur ungdomens sysselsättning ska se ut. Med gott om tid för gemensam planering över verksamhetsgränserna hinner man lösa missförstånd och oklarheter som kan uppstå när olika verksamheter talar olika språk. Därmed underlättas samverkan och samsyn. Man minskar då risken för återfall i destruktivt beteende eftersom ungdomen har en schema-lagd vardag redan från dag ett. Socialstyrelsen (2009) menar att det är "... betydelsefullt att socialtjänsten i god tid gör en bedömning av och förbereder barnet eller den unga och övriga inblandade på vad som ska ske efter placeringen"... "Barnets eller den ungas delaktighet i planeringen är central för att kontinuiteten i vården ska fungera" (sid 10).

Som tidigare nämnts är samverkan mellan myndigheter en förutsättning för att nå projektets mål. Samverkan måste vara beslutad och prioriterad på högre ledningsnivå så att såväl

allmän som specifik samverkan är ett tydligt uttalat mål i de respektive ordinarie verksamheterna. Dessutom menar vi att resultatet av samverkan till stor del beror på de människor som samverkar, att man som ansvarig för en verksamhet är öppen för förändringar och nytänkande. I projektet har vi sett att i de fall samverkan har fungerat mellan myndigheter har det gynnat ungdomen. Processen har då påbörjats i god tid och varit färdig att sättas i handling när ungdomen blivit utskrivna. Skolplaneringen för ungdomen har då blivit tydligare och bättre anpassad efter behov.

Coachningsuppdraget, som har varit en del av projektet, har varit svårt att definiera. Rollerna som samordnande projektledare och coacher har flutit samman och att utvärdera enbart coachrollen blir svårt. Men en slutsats är att det finns ett behov av samordnare som jobbar nära ungdomarna. Att det finns någon som samordnar insatserna och inte släpper taget och ger upp när ungdomens motivation för skolan tryter. När coachen även tar på sig denna samordnande roll blir han/hon en resurs för ungdomen. Coachen har även en viktig roll i att stötta och möjliggöra för föräldrar att bli resursstarka.

Under projektets gång har det blivit tydligt att kontrasterna mellan skolan på institution och skolan i hemkommunen varit för stora för vissa ungdomar att hantera. Skolgången på institution sker i en mycket strukturerad och kontrollerad miljö, med mycket ensamundervisning och hög lärartäthet. När ungdomarna kommer hem och ska börja skolan i en större klass med mindre lärartäthet än på SiS institutionen kan problem uppstå. Verksamheterna har olika utgångspunkter och förutsättningar men det är tydligt att det finns ett behov av att de olika skolverksamheterna närmar sig varandra.

Övriga iakttagelser

Vårt uppdrag har varit att ta fram en modell för det pedagogiska överlämnandet och att öka samverkan mellan skola och SiS. Vi har dock upplevt att det inte går att renodla skolfrågan utan det som händer utanför skolan påverkar ungdomens prestationer i klassrummet. Vi vill även lyfta en del saker som till viss del faller utanför projektets syfte och mål.

Vi har sett ett behov av att arbeta med ungdomarna utifrån ett helhetsperspektiv. Vi menar att ett helhetsperspektiv ibland saknas och att det krävs ett före-, under- och efterperspektiv där skolans, socialtjänstens och SiS uppdrag förenas. Genom samverkan bidrar man till en ökad helhetssyn där inte bara den egna verksamhetens resurser används, utan alla resurser finns tillgängliga för att tillgodose ungdomens behov. För att optimera framgångsfaktorer med ungdomens behov i centrum bör samverkan inledas mycket tidigt i processen. Detta motverkar att parterna blir hemmablinda ifråga om att i första hand se till sin egen verksamhets kultur och arbetssätt.

En annan iakttagelse är att det inte finns några alternativ för ungdomar som hamnar utanför skolsystemet av olika anledningar. Ungdomar som har drogproblem får, av förståliga skäl, inte vistas i skolan eller på praktik vid ett positivt drogtest. De hamnar utanför systemet och att vara utan sysselsättning är en stark riskfaktor för vidare missbruk. Det behövs alternativ för dessa ungdomar. Där de kan få hjälp och stöttning istället för att bli uteslutna.

Precis som i MVG - projektet har vi sett ett behov av att samordna insatserna kring ungdomar med destruktiva beteenden. I MVG - projektet användes samordnare för att organisera,

förbereda och delta i möten mellan den unge, föräldrarna, SiS och socialtjänsten. Tanken var att skapa en sammanhängande vårdkedja där insatser som påbörjats under tiden på institution kan fortsätta och fullföljas efter utskrivning. Den planering som arbetades fram utmynnade i en överenskommelse eller genomförandeplan där man tydliggjorde de olika parternas ansvar för planerade insatser. Samordnare bidrog till att information om ungdomens förutsättningar, problem och behandlingsbehov överfördes till nästa vårdgivare. MVG - projektet kunde efter projektets slut uppvisa goda resultat (MVG, 2008).

Vi menar att en samordningsgrupp som arbetar i likhet med samordnare inom MVG skulle vara effektivt för att motverka ungdomars utanförskap och destruktiva beteende. Samordnaren kan då finnas med i vårdkedjan och försäkra sig om att ungdomens vilja och delaktighet kommer i fokus. Samordningsgruppen måste ha kompetens att arbeta utifrån alla behov, skola, fritid, jobb och behandling. Vid de tillfällen då skolan inte fungerar för ungdomen kan skolan slussa vidare till en samordningsgrupp. Samordningsgruppen måste alltså vara insatt i olika områden och ha ett stort nätverk knutet till sig med kontakter som kan bidra med just den insatsen som ungdomen behöver.

Om samordnaren finns tillgänglig för alla utsatta barn och ungdomar redan innan det blir tal om en institutionsplacering, kanske antalet institutionsplaceringar kan minskas. Även om detta förebyggande arbete skulle kräva en del ekonomiska resurser är det bara en bråkdel av vad kostnaderna för samhället skulle bli utan tidiga insatser.⁴

4. För mer information om detta se Nilsson & Wadeskog, individen i centrum – det är bättre att stämma i bäcken än i ån, SEE AB, 2008.

Referenser

Chen, Gregory (2010). Parental Involvement as a Protective Factor during the Transition to High School. *Journal of Educational Research*, v103 n1 s. 53-62.

Ehlin (2004). *Vad säger LVU*. Stockholm: Gothia

Revstedt, P (2002). *Motivationsarbete*. Falköping: Liber

Jenner (2009). *För alla elevers rätt till lärande och utveckling!* Specialpedagogiska skolmyndigheten & Statens institutionsstyrelse

Josefsson (2007). *Strategi för samverkan – kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa*. Västerås: Edita Västra Aros AB

Karlsson Rühmkorff (2009). *MVG – En förstärkt vårdkedja inom ungdomsvården*. Statens institutionsstyrelse, SIS

Lundgren & Persson (2003). *Barn och unga i riskzonen: samverkan och förebyggande arbete*. Stockholm: Svenska kommunförbundet

Lpo 94. Läroplan för det obligatoriska undervisningsväsendet. Stockholm: Fritzes

Läraryrket (1995). *Låt föräldrarna bli en resurs! En skrift om föräldrainflytande*. Stockholm: Nordisk bokindustri

Socialstyrelsen (2009) meddelandeblad, Juni

SiS, Statens institutionsstyrelse (2009). Verksamhetsplan 2009

SiS, Statens institutionsstyrelse (2008). Råd & riktlinjer 2008

SiS, Statens institutionsstyrelse (2005). ADAD uppföljning 2005

SiS, Statens institutionsstyrelse (2008). ADAD uppföljning 2008

Tersmeden & Werner (1995). *Skollagstiftningens grunder*. Göteborg: Publica

Thunved, Clevesköld, Thunved (2005). *Samhället och de unga lagöverträdarna*. Stockholm: Nordstedts juridik

Vinnerljung, Sallnäs & Westermark (2001). *Sammanbrott vid tonårsplaceringar – om ungdomar i fosterhem och på institution*. Socialstyrelsen

Wastesson (2008). *Hjälp ditt barn att klara skolan*. Stockholm: Natur och Kultur

Övergångshandling

Elevens efternamn	Förnamn	Personnummer
Adress		Postnummer
Vårdnadshavare	Telefon	
Vårdnadshavare	Telefon	
Ansvarig pedagog	Telefon	
Behandlingssekreterare/avdelningsföreståndare	Telefon	
Institution och avdelning		
Ansvarig för att kontakta skolan och lämna över handling, namn och datum		
Socialsekreterare	Telefon	
Elevens hemkommun/SDF		

Fylls i av ungdomens pedagog på SiS.

Den ansvariga för att kontakta skolan ska så snart dokumentet är upprättat ringa eller maila den mottagande skolans rektor för att meddela att en ungdom är på väg hem och att dokumentation kommer att skickas.

Elevinformation

Är eleven utredd angående inlärningsvårigheter? Ja Nej

Finns det en specifik diagnos? (medgivande krävs) Ja Nej

Om ja, vilken/vilka? _____

Har eleven varit mottagen i särskola? Ja Nej

Har eleven ett behov av kompensatoriska hjälpmedel? Ja Nej

Om ja, vilka? _____

Har eleven läst svenska som andra språk? Ja Nej

Annat stödbehov _____

Fylls av pedagog, i samråd med vårdnadshavare och ungdomen.

Bilagor som alltid skickas till skolan

- Skolrapport
- Betyg (inkludera tidigare terminsbetyg)
- Annat _____

Bilagor till skolhälsovården som kräver medgivande

- Medicinskt utlåtande
- Annat _____

Övriga bilagor som kräver medgivande

- Pedagogisk utredning
- Psykologisk utredning
- Åtgärdsprogram
- IUP
- Annat _____
- Skolhistorik
- Information om lärtill
- Information om arbetsminne

Gymnasieval

Har sökt/ska söka till (skriv skola och program)

- 1a hands val _____
- 2a hands val _____
- 3e hands val _____
- Vid IV val, vad vill eleven efter IV _____

För att redan vid IV kunna förbereda inför kommande nationella program är det av vikt att veta elevens mål efter IV.

Medgivande

Jag tillåter att dessa handlingar får överföras till skola

- Vårdnadshavares underskrift _____ Datum _____
- Namnförtydligande _____
- Vårdnadshavares underskrift _____ Datum _____
- Namnförtydligande _____
- Elevens underskrift _____ Datum _____
- Namnförtydligande _____

Detta medgivande ska föregås av en genomgång av vad dokumenten innehåller. Samtycket ska vara informerat. Dokumenten kommer att förvaras på ett tryggt och rätts-säkert sätt.

Projektet SiS och skolan i samverkan skapades för att ge skolan en plats i vårdkedjan genom att utveckla formerna för den pedagogiska överlämningen från SiS skolverksamhet till skolorna i Malmö.

Avsikten var att genom en fungerande pedagogisk överlämning ge ungdomar större möjligheter att lyckas med sin skolgång. För att öka ungdomens motivation och för att stärka föräldrarollen ska den berörda ungdomen och vårdnadshavare ha en central plats, där de så långt som möjligt involveras i de beslut som fattas kring elevens fortsatta skolgång.

Med delaktighet från ungdomen och föräldrar ökar möjligheterna för en planering med ungdomens behov i centrum.

För att säkerställa att väsentlig pedagogisk dokumentation överfördes matchades befintlig information med olika aktörers behov. Utifrån detta skapades en modell för samverkan där personal från SiS på bästa sätt bidrog med sin kunskap om ungdomens lärandebehov. Dessutom skapades en övergångshandling.

Inkluderat i rapporten finns denna modell som:

- Involverar ungdomen och vårdnadshavare så långt som möjligt i beslut.
- Säkrar att alla aktörer bidrar så mycket som möjligt för att uppnå ungdomens pedagogiska mål.
- Beskriver arbetsprocessen i kronologisk ordning med konkreta uppgifter om vilka som bör medverka på möten, när, var och mötenas syften.

Som bilaga finns dokumentet övergångshandling som:

- Klargör vilka dokument som krävs.
- Ger ungdom och föräldrar större insyn i vilka dokument som överförs.
- Tillhandahåller ett skriftligt medgivande.